

Alışkanlıkların Ders Çalışma ile İlgisi

Hedefler, ulaşmak istediğiniz sonuçlara; sistemler ise o sonuçlara giden süreçle ilgilidir. YKS sınavı gibi uzun süreli hedeflerde hedefe odaklanmaktansa çalışma sistemi-nize odaklanmak daha iyi bir fikir olur. Çünkü uzun süreli hedeflerde eylemin anlamsız olduğunu düşünmeye başlarız ve anlamsız eylemler zaman içerisinde yok olmaya başlar. Eğer ders çalışmayı anlamlandırır ve kimliğimizin bir parçası haline getirirsek, yaptıklarımızı ve yaptıklarımızın sonuçlarını değiştirmiş oluruz.

Kimlik, süre ve sonuç ilişkisine dair örnek

Kimlik: Matematikte berbatım

Süreç: Matematikte berbat olduğunu kabul edip matematik çalışmaz

Sonuç: Matematikte gerçekten berbat olur

Kimliğiniz alışkanlıklarınızdan doğar. Bir davranış ne kadar çok tekrarlırsanız bağlantılı kimliği de o kadar pekiştirirsiniz. Ders çalışan birine dönüşmek içinse ders çalışmayı hayatınızın yemek yemek kadar doğal bir parçası haline getirmelisiniz.

Sayfa Özeti

Sistem → Süreç odaklı
Yaptıklarımız → Alışkanlıklarımız → Kimlik

Hedef → Sonuç odaklı

Sonuç Odaklı: Kredi çekmek gibidir. Kısa sürede etkili uzun sürede zararları vardır.

Süreç Odaklı: Her gün kişisel ekonominin daha iyi hale gelmesi gibidir. Uzun vadede çok etkilidir.

Taşı delen suyun gücü değil, dam-laların sürekliliğidir. Başarılı olmak ve hedeflerine ulaşmak istiyorsan önce kendine inanmalısın. İnanıldığının uğruna kararlılık, sabır ve azim ile çalıştığında er ya da geç başaracaksınız!

ÖĞRENCİLER İÇİN DERS ÇALIŞMA ALİŞKANLIKLARI KILAVUZU

Siz de alışkanlıkların hayatımıza nasıl etki ettiği hakkında düşündünüz mü? Aslında pek farkında olmasak da davranışlarımızın büyük bir kısmı alışkanlıklarımıza dayanıyor. Peki ya ders çalışma alışkanlıklarıyla hayatınıza yön verirsiniz? Bu alışkanlıklar sayesinde ders çalışan birisine dönüşüp, ders çalışmayı sevmeye hazır mısınız?

Nasıl Daha İyi Alışkanlıklar Ediniriz

Daha iyi alışkanlıklar edinmek için alışkanlıkları dört basit adıma indirgeyeceğiz: işaret, istek, tepki ve ödül.

İşaret → İstek → Tepki → Ödül

İşaret: Bir alışkanlığı başlatmak için tetikleyicidir.

İstek: Alışkanlığın ardındaki motivasyon ve arzu kaynağıdır. Alışkanlığa değil onun sonucu olan ödüle istek duyarız.

Tepki: Gerçekleştirdiğimiz alışkanlıktır. Ne kadar istek duyduğumuzla bağlantılıdır.

Ödül: Alışkanlığın temel amacıdır. İşaret, ödülü fark etmek. İstek, ödülü arzulamak. Tepki, ödülü kazanma çabasıdır.

Örneğin

Telefondan bildirim sesi gelir (işaret), bildirim merak edersiniz (istek), telefonu alıp mesajı okursunuz (tepki), mesajı okuma isteğinizi giderir-siniz (ödül).

Peki ya bu alışkanlık mekanizmasını nasıl lehimize kullanacağız?

İyi Bir Alışkanlık Yaratmak

İşaret → Görünür kılın
İstek → Cazip Kılın
Tepki → Kolaylaştırın
Ödül → Tatmin edici kılın

Kötü Bir Alışkanlık Bırakmak

İşaret → Görünmez kılın
İstek → İtici Kılın
Tepki → Zorlaştırın
Ödül → Tatmin edici olmaktan çıkarın

Alışkanlıkları Ders Çalışma Lehine Kullanma

Bir alışkanlığı en iyi nasıl yaratacağınızı tabii ki siz bileceksiniz. Ancak ben tavsiye ve örnek vererek aklınızda fikirler canlandırmaya yardımcı olabilirim.

Görünür Kılın / Görünmez Kılın

Çoğumuz kendimize "Daha fazla ders çalışacağım", "Bir sonraki sınavdan daha yüksek not alacağım" gibi cümleler kuruyoruz. Ancak ne zaman, nerede ve nasıl eyleme geçeceğimize dair bir şey planlamıyoruz. Bu yüzden doğru anı ve motivasyonu bekleriz, fakat doğru an ve motivasyon çoğunlukla hiç gelmez.

Görünür Kılın

Ne zaman, nerede ve nasıl ders çalışacağımıza dair plan yapmak. Planımız ne kadar net olursa eyleme geçme ihtimalimiz o kadar artar.

İlgili ders materyallerini göz önünde bulundurmak.

Alarm kurarak işareti daha belirgin hale getirip eylemi tetiklemek.

Görünmez Kılın

Dikkatini dağıtan şeyleri uzaklaştırmak. Ders çalışırken telefonu başka bir odaya koymak.

Oyun sonrası bilgisayarı kaldırmak.

Telefonu sessize almak.

Cazip Kılmak

Bir alışkanlığı cazip kılmak onu gerçekleştirme ihtimalimizi artırır. Peki ders çalışmayı nasıl cazip kılabiliriz?

- Ders çalıştıktan sonra istediğimiz bir şeyi yapmak.
- Ders çalışma kültürü oluşturmak. Çevrenizi ders çalışan kişilerle oluşturursanız, etrafınızdakiler ders çalışırken sizin de çalışmanız o kadar zor olmaz.
- Plan yaparken kendini zorlama. Zor bir şeyi yapmak kimseye cazip gelmez.

Kolaylaştırın

İnsanoğlu doğası gereği zordan kaçınıp kolaya yanaşır. Peki biz bunu lehimize kullanabilir miyiz?

- Kendini yormadan, keyif aldığın şekilde çalış.
- Yatmadan önce ders materyallerini hazırla ki kalkınca zorlanmadan derse oturabilesin.
- Basitten başlayıp, aşamalı ilerle.
- Kendi kurallarını kendin koy.
- Pürüzleri olabildiğince aşmaya çalış.

Tatmin Edici Kılın

Sosyal medyadan aldığımız zevk gibi kısa süreli olmasa da uzun süreli çalışmalar sonrası ders çalışmadan zevk alabilir miyiz?

- Küçük hedefler belirleyip onlara ulaştığınızda kendinizi ödüllendirin.
- Ders çalışmayı bile tadında bırakın. Tükenene kadar çalışmanıza gerek yok.
- "Hiçbir şey yapmamayı" keyifli hale getirin.

Umutsuzlukla Baş Etme

Bu kısımda umutsuzlukla mücadele ile ilgili bir hikayeye yer vereceğim ve dersi sizin çıkarmanızı isteyeceğim.

Doktora programı için haftada yaklaşık 600 sayfa bilimsel içerik okumam lazımdı. Okumaya başladım. (Alışkanlık gereği okurken süre tutar) Bir de baktım ki saatte sadece bir buçuk sayfa okumuşum. Birden umutsuzluğa kapılıp hızlı okumaya karar verdim ve saatte beş sayfa okumaya başladım. Ama okuduklarımdan hiçbir şey anlamamıştım. Bir süre böyle gitti ve depresyona girdim. Resmen yemeden içmeden kesildim. Derin bir umutsuzluğa düşmüştüm. Ama içimdeki savaşçı birden konuşmaya başladı: "Elimden gelenin en iyisini yapacağım! Onlar beni buradan atana kadar kalacağım. Elimden gelenin en iyisini yapıp bundan zevk alacağım!" Bundan sonra içime şevk ve umut doldu. Masama sözlüğü ve okumam gereken makaleleri alıp okumaya koyuldum. İlk başta saatte 1 sayfa okurken bir ay sonra saatte beş sayfa okumaya başladım. İki ay sonra on iki, üç ay sonra saatte yirmi sayfa okumaya başlamıştım.

Doğan CÜCELOĞLU

Sen umutsuzluğa kapıldığında ne yapacaksın?